

Žáci rozumějí anglickému textu

Monika Pernicová

Autoři:

- Mgr. J. Benešová
- Ing. P. Hlávka
- Mgr. M. Pernicová
- Ing. P. Vlček
- E. Kubínová

Dne 22. ledna 2026 se studenti naší školy zúčastnili finále 7. ročníku prestižní soutěže KONTEXT. Školu výborně reprezentovali Alexandra Bobiková, Ondřej Hnětkovský a Tomáš Zapletal.

KONTEXT je online soutěž v porozumění anglickému odbornému textu. Krajské kolo proběhlo na půdě Západočeské univerzity v Plzni. Do finálového kola se probojovalo 62 žákyň a žáků z celkového počtu 4 284 soutěžících. V kategorii 2A naši školu skvěle reprezentovala Alexandra Bobiková, v kategorii 2B jsme měli hned dva finalisty – Ondřeje Hnětkovského a Tomáše Zapletala. Děkujeme za vynikající reprezentaci školy a gratulujeme k dosaženým výkonům.

KONTEXT

**Krajská on-line soutěž
v porozumění anglickému
odbornému textu**

KONTEXT

PLZEŇSKÝ KRAJ

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Uvnitř tohoto vydání:

Žáci rozumějí anglickému textu	1
We did it!	1
Program pro seniory v TOTEMu	2
Ve stopách Matěje Hlávky...	2
Vzdělávací akce EU – Evropská unie	5
Favoritem přes Bosnu a Hercegovinu a Chorvatsko pod Triglav 5.	8

We did it!

Jitka Benešová

Cambridge
Assessment

Dne 22. 1. 2026 se uskutečnilo ve velké aule SPŠ strojnické a SOŠ prof. Švejcara slavnostní předání certifikátů účastníkům Cambridgeských zkoušek.

Testování úrovně angličtiny proběhlo ve spolupráci s JŠ Eufrat na naší škole 14. 12. 2025 a žáci, převážně ze čtvrtých ročníků, si mohli ověřit své dovednosti a znalosti v poslechu, čtení a porozumění textu, jazykové kompetenci a v mluveném projevu. Splněná úroveň B1 nahrazuje školní část maturit-

ní zkoušky z anglického jazyka.

A jaké jsou výsledky?

Úroveň B1 (PET) složilo 97 žáků.

Úroveň B2 (FCE) složilo 60 žáků.

Úroveň C1 (CAE) složilo 20 žáků.

Všem gratulujeme a těšíme se na další ročník Cambridgeských zkoušek na podzim 2026!

Program pro seniory v TOTEMu

Eliška Kubínová, 2PLH

Dne 13. 1. 2026 se studenti ze třídy 2PLH vydali na exkurzi do TOTEMu Nová Hospoda, kde si mohli vyzkoušet poznatky z předmětu organizace volného času v praxi.

Cílem této exkurze bylo připravit si program pro

2 skupiny seniorů v podobě soutěžení na stanovištích s úkoly. Každého seniora doprovázeli 1-2 studenti, se kterými úkoly plnil. Senioři si tak mohli zkusit několik aktivit zaměřených na trénování paměti a pozornosti. Na konci programu proběhlo vyhlášení výsledků, reflexe a odměnění účastníků medailemi. Děkujeme zaměstnancům TOTEMu za umožnění exkurze a za občerstvení.

Ve stopách Matěje Hlávky za I. světové války 1914–1918 Díl druhý

Petr Hlávka

Váchal, Hemingway, Ungaretti, Tomáš (absolvent naší školy), ale i prostí lidé ve víru války.

Můj dědeček Matěj Hlávka prodělal celou I. světovou válku jako vozataj u polních houfnic. Dle jeho deníku jsme navštívili v roce 2024 některá místa v Polsku a roku 2025 jsme pokračovali cestou po Slovinsku a Itálii, kudy prošel v letech 1915–1918. Tuto cestu jsme absolvovali jen částečně podle záznamů o jednotce, nalezených na *Geschichte der öst-ung. heereskörper*.

První místo postválečného putování, a kde jsme

se zastavili, byla vesnice Soča (START) a posledním místem našeho putování bylo Asiago (CÍL), viz mapka.

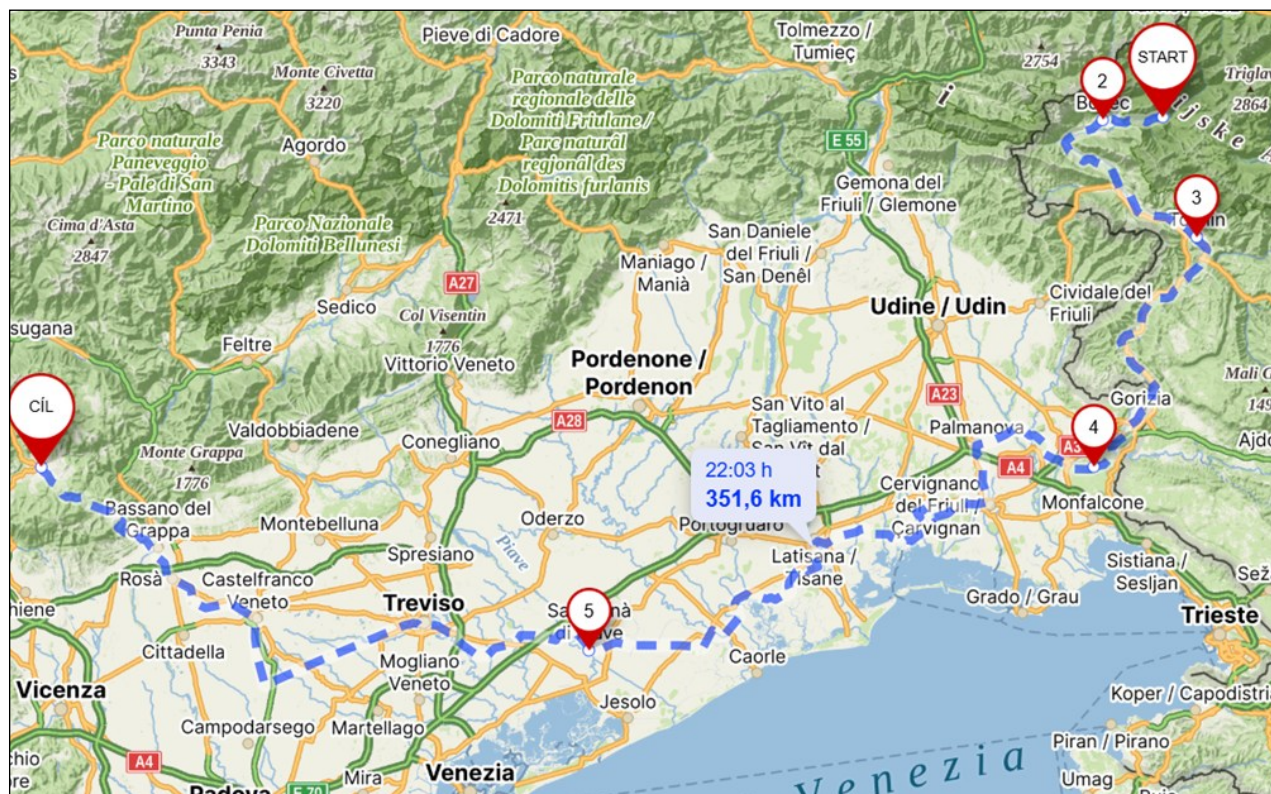
Ve Slovinsku jsme nejprve navštívili 2.-4. srpna Bohinjské jezero pod Triglavem, nejvyšší horou země, a jezero Bled. Ještě 4. srpna přejíždíme do povodí řeky Soča od Kranjske Gory tzv. Ruskou cestou (vystavěnou za I. sv. války ruskými zajatci) přes sedlo Vršič ve výšce 1 611 m n.m. Obklopují nás vrcholy s nejvyšším z nich, Prisankem 2 547 m n.m. Na infotabuli je tu fotografie soustředění německých a rakouských vojáků před 12. bitvou na Soči za I. sv. války.

Sjíždíme ze sedla Vršič a otevírá se nám pohled do údolí Soči. O 1 100 výškových metrů níž se zastavujeme u řeky ve stejnojmenné obci Soča (bod 1 na mapce). Po zranění se zde léčil za I. sv. války český spisovatel a malíř Josef Váchal. Ve své knize *Malíř na frontě* popsal svůj pobyt spojený s odporem k válce a jak vyzdobil svými malbami zdejší kostelík Svatého Josefa.

Výmalba z roku 1943 překryla Váchalovu malbu, zbyly jím malované tabulky v rozích oken.

s ochrannou deskou.

Podél řeky Soči jedeme přes Tolmin (3) do Itálie,

Ve své knize zobrazil dřevoryt Soči s kostelem a vojenským hřbitovem. Ten se zřejmě od té doby nezměnil. Můžeme porovnat podle kamenného kříže a mohyly

Okna v kostelíku Sv. Josefa

v horní části hřbitova nad kostelem.

Ubytováváme se na dva dny v městečku Bovec (2), nad ním hora Rombon (vlevo) a na ní zbytky pozic první rakousko – italské první linie, v nichž se 11. – 19. 9. 1915 Matěj Hlávka zúčastnil bojů v roli obsluhy polní houfnice. Celkem se Matěj Hlávka v letech 1916–17 zúčastnil na Soči čtyř bitev.

Strategický Ravelnik, naproti Bovci, chránil zásobovací trasu přes průsmyk Predel.

Na snímku z něj vidíme střelecké stanoviště

do San Martino del Carso (4), kde se bojovalo o přístup k přístavu Terst. Obyvatelé byli před boji vystěhováni i do Čech. Básník Giuseppe Ungaretti proslavil místo, kde bojoval, básní San Martino del Carso: „Z těch domů zbylo jen pár úlomků zdi...“ Na infotabuli se objevila i pohlednice českého vojáka ze cvičiště v Brucku nad Litavou.

Pokračujeme do města San Dona di Piave (5), pro jeho výhodnou polohu na řece Piavě.

Ve čtvrtek 7. 8. vyjíždíme na kolech po pravém břehu Piavy, za nějž ustoupila italská armáda po dvanácti bitvách a následném protiútoků německé a rakouské armády (s použitím bojového plynu). Jedeme proti proudu a cesta je lemována upomínkami na válku. Ernest Hemingway o ní napsal román Sbohem armádo, další snímek je z přechodu rakouských a německých vojáků u Caporetta – Kobaridu přes Soči. Zastavit frontu na břehu Piavy pomohli Italům Britové s Francouzi a také dlouhé zásobovací trasy.

Jednotka Matěje Hlávky krátce překročila 12. prosince 1917 most u Zensonu, ale v novém roce 1918 již nastal obrat a Rakousko – Uhersko s Německem válku prohrály.

Po jednodenním pobytu u moře na Lido di Jesolo stoupáme poslední den 9. srpna do Tridentska, o který se vedly boje v květnu až červnu 1916. Matěj Hlávka se účastnil této ofenzívy, jejímž cílem bylo přes náhorní plošinu Altopiano di Asiago proniknout do nížiny řeky Pád. V červnu se Rakušané stáhli zpět. Získali pruh území široký asi 5 km za cenu statisícových ztrát na obou stra-

nách.

Absurditu války vystihuje příběh Karla Tomáše¹⁾, zajatého 5 km od Asiaga na hoře Monte Cimone – bojoval na straně rakouské, po zajetí na straně italské. Jeho, jako desetitísíce Čechoslováků, k tomu vedl boj o státní samostatnost.

Až vytvoříme integrovanou Evropu, v našem

zájmu odolat tlaku velmocí, vynikne nesmyslnost krvavého vraždění kvůli hranicím na evropském území.

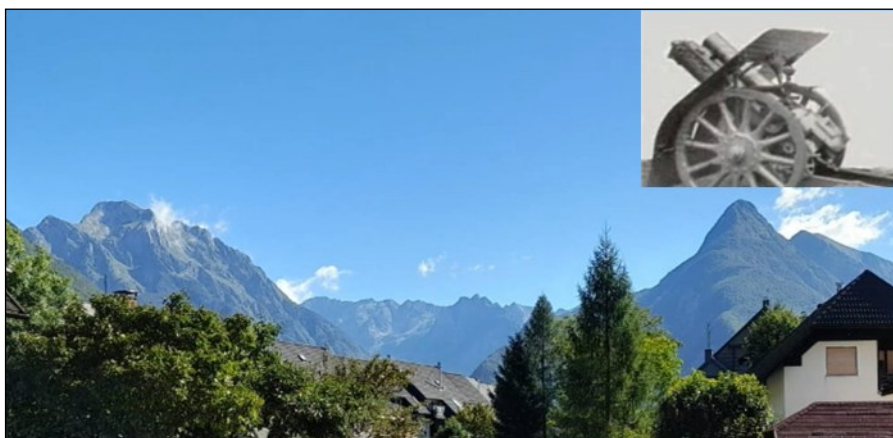
Můj děda měl štěstí, že se vrátil z války domů zdravý.

J. Váchal: dřevoryt Soči s kostelem a vojenským hřbitovem

Hřbitov Soči s kamenným křížem a mohylou

Rombon nad Bovcem a střelecké stanoviště

Uprchlíci

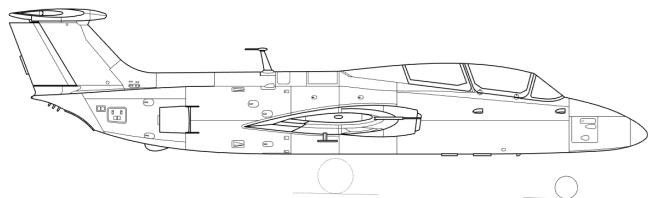

Poblednice českého vojáka

Vojáci u Caporetta

¹⁾Ing. Karel Tomáš (31. března 1898 Plzeň – 29. ledna 1967 Praha) Narodil se v Plzni, kde vystudoval vyšší oddělení strojnické C. k. české průmyslové školy státní (mat. 1916). Roku 1916 odveden do rakousko-uherské armády a odvelen na italskou frontu. Po zajetí 18.

srpna 1918 v hodnosti poručíka se za dva týdny se přihlásil do čs. armády a byl zařazen k 35. střeleckému pluku (italských legií). Pp demobilizaci v r. 1921 se zaměřil na konstrukci letadel a pracoval v továrnách Letov, Tatra a Zlín. V 50. letech 20. století se pak stal jedním ze dvou konstruktérů (vedle Z. Rubliče) úspěšného cvičného vojenského letounu Aero L-29 Delfin, prvního letadla s proudovým pohonem československé konstrukce a výroby (první let 1959, výroba do r. 1974).

Vzdělávací akce EU – Evropská unie (nejen návštěva Parlamentária, Výboru regionů a Plzeňského domu v Bruselu) Díl 3: Přes Gent do Bruselu. Návštěva EU institucí.

Petr Vlček

Gent má 173 000 obyvatel. Ve středověku patřil k nejbohatším městům Evropy a pro svou krásu byl srovnáván dokonce s Paříží. Dnes v něm najdete nejvíce chráněných historických památek v celé Belgii, v čele s působivou zvonici Belfort, starým hradem flanderských hrabat nebo majestátní katedrálou sv. Bavona, která ukrývá jedno z nejvýznamnějších děl světového malířství, tzv. Gentský oltář. Gent leží v provincii východní Flandry. Za své jméno vděčí pravděpodobně Keltům, pro které byl již v době železné výhodným strategickým bodem k osídlení. Staří Keltové nazývali místo „Ganda“, což znamená soutok řek. Malebné město Gent totiž leží na soutoku dvou řek - Leie a Šeldy.

Gent má barvitou historii – sdílili zde Římané i Frankové, vpády sem podnikali výbojní Vikingové. Největší slávu však okusil ve středověku, zejména v 15. století, a to především díky obchodu. Hlavním vývozním artiklem bylo sukno, do jehož výroby byla zapojena většina tehdejších obyvatel. Tehdy měl Gent na 65 tisíc obyvatel, což představovalo počet srovnatelný s tehdejšími Londýnem. Sukno se odtud vyváželo do Velké Británie, Francie, Německa, ale třeba i severní Afriky. Na konci 15. století však jeho výroba začala upadat a ruku v ruce s ním i samotné město. Dověření tohoto poklesu přišlo v roce 1648, kdy tehdy vládnoucí Nizozemci zahrabili ústí řeky Šeldy a zabránili tak Gentu v klíčovém spojení s mořem. Gentské byly nicméně vždy vynalézavými a dobrými obchodníky a o pár desítek let později se město opět stalo významným průmyslovým centrem. Zapříčinil to především velký rozmach šprádání bavlny a s ním spojený rozvoj textilního průmyslu, který tu kvete dodnes.

Městská zvonice Belfort je symbol prosperity města dnes jedna z předních gentských dominant. Je vysoká úctyhodných 95 metrů a byla postavena ve 14. století. Místní zvonokobra má více než 50 zvonů, které hrají

melodii každých 15 minut. Hra je zaznamenána na velkých válcích. Jsou na nich brbohy, které zvednou jakési snímací kladívka, která jsou spojena pomocí strun s celkovým kladkovým mechanismem.

Procházka Gentem začala u jednoho z kanálů které propojují obě řeky a protkávají celé město. Kolem katedrály a tržnice se zvonici jsme prošli až k hradu. Ve volném čase jsem navštívil nádvoří hradu, kde je dnes muzeum. Na nábreží je katedrála Svátého Michala, která je však v opravě. Vrátil jsem se ke zvonici Belfort a vystoupal na věž. Je odkud byl krásný výhled na město i přes pošmourné a přeháňkové počasí. Na závěr jsem se podíval do katedrály svátého Bavona na krásný oltář.

Naše cesta vrcholí. Odpoledne nás čekají evropské instituce v Bruselu. Nejprve navštívíme Parlamentarium, jakési interaktivní muzeum, kde se můžeme seznámit poměrně podrobně s historií vzniku parlamentu, jeho fungování a vůbec o vývoji Evropské unie. Parlamentarium se nachází v areálu bruselských evropských institucí. Panují tu přísná bezpečnostní opatření podobná letištnímu odbavení. Doprovázet nás bude jedna studentka - stážistka evropských institucí.

Po prohlídce Parlamentaria se setkáme s panem Zbyňkem Prokopem, koordinátorem mezinárodní spolupráce PK v rámci EU, který pro nás celý odpolední program připravil. Doprovází ho Slovenka Monika Poláková, která pracuje na překladatelském oddělení (překladatelka a tlumočnice) poradního výboru EU parlamentu – Výboru regionů, kde budeme absolvovat přednášku o chodu této instituce. Jedná se o poradní sbor zástupců regionů, který může podávat za jednotlivé regiony návrhy poslancům a také může před schvalováním některých zákonů se k nim vyjadřovat a předkládat prostřednictvím EU poslancům připomínky v některých bodech. Výbor také zprostředkovává komunikaci s občany

v jednotlivých zemích a regionech. Členové výboru jsou starostové, primátoři, nebo další „šéfové“ (s různým titulem) evropských regionů, kteří nejen prošli volbami ve svých zemích, ale ještě další kandidaturou, kterou schvaluje Evropská rada.

Náročné jsou překlady, protože nařízení a schválené záležitosti se musí překládat do všech 24 úředních jazyků EU. Protože by kombinace překladů velmi početná, byly definovány 4 jazyky (francouzština, angličtina, italština a němčina) přes které se překládá do zbylých jazyků pomocí „dvojprekladu“. Požívá se strojový překlad, který má velký rozmach, ale ten musí být pečlivě kontrolován překladateli. Ostatní úřední jazyky jsou bulharština, čeština, dánština, estonština, finština, chorvatština, irština, litevština, lotyšština, maďarština, maltština, nizozemština, polština, portugálština, rumunština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština a švédština.

Po přednášce ve Výboru regionů se odeberáme dále do Plzeňského domu. Slouží jako nové sídlo zastoupení Plzeňského kraje, tzv. Pilsner House. První patro domu zůstává prázdné, jde o reprezentativní prostory s dřevěným obložením a bohatým dekorováním, kde se pořádají odborné a kulturní akce. V posledním patře domu vzniklo ubytování pro zástupce kraje v Bruselu a pokoj pro příležitostné ubytování hostů nebo stážistů. Tento historický dům sídlí nedaleko Evropské komise v prestižní čtvrti Bruselu na náměstí Jamblinne de Meux. Jdeme sem po rušné ulici, pak parkem, docela tmavým, kde mnoho domorodců běhá. Vedle parku je obrovská mešita. Pokud jsou zde modlitby, tak probíhají za mimořádných bezpečnostních opatření.

V Plzeňském domě měla být beseda s europoslancem za ANO panem Ondřejem Kotkem. Ale ten se na poslední chvíli omluvil a tak бесе-

du vede jeho asistentka, která přiblížila další možnosti zaměstnání a studia v Bruselu. Následovalo občerstvení a neformální diskuze s paní asistentkou, dále stážistkou Plzeňského domu.

Následuje raut a neformální rozhory. Já se setkávám se svým spolužákem Jaroslavem Strakou, který tu pracuje v instituci, která se zabývá dotacemi EU pro Českou republiku. Povídáme si o životě v Belgii. Průměrný plat tu je zhruba 97 000 Kč (3 880 €). Plat je sice vysoký, ovšem za cenu vysokých životních nákladů. Například: průměrná roční daň z auta činí 1 000 € (k tomu náklady na povinné ručení, mýtné, pohonné hmoty stejně jako u nás), náklady na lékaře cca 100 € při běžné chřipce. Lékařské pojištění tu funguje na principu přímé platby lékaři a částečné (50-80%) proplacení všech nákladů na základě účtenek 4x do roka. Vysoké nájem – až 2 000 € (jen minimum Belgičanů vlastní byt či rodinný dům), k tomu energie a chodbytu. Roční předplatné na bruselskou MHD stojí 800 €, ovšem takty metra, autobusů a tramvají jsou cca 30 minut. Není tu jednoduchý život, jak by se na první pohled zdálo. Na nocleh se vracíme do Mechelenu.

Úterý 28. 10. 2025. Ráno po snídani jsme si užili druhou procházku Mechelenem, došli až k arcibiskupské katedrále, viděli radnici a hlavní náměstí a prošli se ulicemi. I tady je centru protkáno vodními kanály. Bylo už trochu později, než v Numuru, takže bezdomovci už opustili svá lože. Zato ve městě se povalují spousty pytlů

netříděného odpadu. Před každým vchodem je jich 4-5 pytlů, někde více. Chybí tu popelnice, pytle se pravidelně sváží.

Vracíme se do Bruselu. Nej-

Brusel – Plzeňský dům

prve navštěvujeme Minievropu, kde jsou v měřítku 1:25 000 různé domi-

Brusel – před parlamentem

nantní stavby z Evropských zemí. Původně to byly modely jen z evropské dvanáctky, která zakládala EU. Tyto modely tu dominují. Jak se rozšiřovala EU, tak se sem doplňovaly i modely staveb z ostatních zemí. Nechybí tedy ani model radnice s pražským orlojem. A za Slovensko je to kostel svatě Alžběty v Bratislavě. Většina států má daleko větší plochu pro své modely, než nově přistoupivší

členské země. Zůstalo tu i zastoupení Velké Británie, která EU v minulosti opustila.

Nad Minievropou stojí Atomium, které navrhl inženýr André Waterkeyn u příležitosti mezinárodní výstavy Expo 58. Zná-zorníuje model základní buňky krystalové mřížky železa zvětšený 165-miliardkrát. Je to 102 metrů vysoké „monstrum“ tvořené devíti velkými koulemi o průměru 18 m uspořádanými do tvaru krychle o hraně 29 metrů. Koule jsou spojeny dvaceti chodbami o průměru 3 m. Celé monstrum váží 2 400 tun. Prohlídka byla zajímavá, nejprve jsme prošli spodní koule, v chodbách tam vedou jezdicí schody, je tu výstava o historii, parametrech a budování Atomia. V některých koulích, ale i v chodbách, jsou světelné efekty a různá „divoká“ hudba. Z jedné je „barevný výhled“ na město pomocí skel. Do nejvyšší koule se jede výtahem ovšem je tu velká fronta. Ta poskytuje panoramatický výhled na město okolí. Je tu i luxusní restaurace, kde jsme ochutnali typickou belgickou IPU.

Naše cesta končí podvečerní a večerní prohlídkou centra města. Jdeme okolo královského paláce, za ním jsou budovy mnoha belgických muzeí a okolo orloje (figurky se v určitý čas jen vysouvají a zase zasouvají) pokračujeme ke katedrále svatého Michaela archanděla a svatě Guduly. Společně se přesouváme na náměstí, které je obklopeno nádhernými budovami. Jednou za dva roky

ozdobí Grand-Place (Grande place) na šest set tisíc pestrobarevných begónií, které tak vytvoří impozantní podívanou nevidaných rozměrů. Stoprocentně přírodní koberec vykvete většinou v srpnu.

Pomalu se stmívá a tak můžeme obdivovat večerní město. Kdo nenavštívil původní symbol města, jako by nebyl v Bruselu. Je tu čurající chlapeček. Jde o fontánu se sochou močícího dvouletého dítěte. Má několik stovek obleků, které mu dávají u příležitosti různých svátků. Dnes jsme ho viděli „nahého“. Symbolem města je od 14. století. Soše dala vznik legenda: dvouletý vévoda Godfried II. Brabantský podporoval své vojáky tak, že byl zavěšený v košíku na stromě a močil na hlavu nepřítelům. S jeho „pomocí“ nakonec vyhrály brabantské jednotky třeskutý boj proti Berthoutům. A bylo vše genderově vyvážené,

v ulici, které vede z opačného konce náměstí, je umístěna další fontána – čurající holčička. Tam sem byla instalována až v roce 1985. Poslední symbol, jehož návštěvu jsme ovšem vynechali, je Zinneke pis (ve vlámstině čurající kříženec). V roce 1998 doplnil dvojici chlapečka a holčičky. Nejde sice o fontánu, jako v předchozích dvou případech, pes stojí s ladně zdviženou nožkou se od roku 1998.

Brusel je město čokolád a pralinek, a tak jsme poté navštívili některé z prodejen a nakoupili pochoutky. Belgickou specialitou jsou mimo jiné hranolky. Říká se, že pochoutka pochází právě z této země. Připravují se dvojím smažením. Nejprve se osmaží syrové brambory v oleji a dosmaží se v hovězím sádle. Podávají s různými dresinkami a omáčkami.

V Belgii se také vaří speciální silná piva. Technologie je trochu odliš-

ná oproti vaření tradičních ležáků, hlavně tím, že se používá svrchní kvašení a jiné druhy chmelů. Také se tu dělají ochucená piva. Nejznámější je pivovar Castle, který se specializuje právě na tato piva. Na jeho „ikonu“ Castle rouge se třešně dováží až od nás. Místo chmele pivo dokvašuje na vrstvě čerstvých třešní několik měsíců. Nedaleko čurající holčičky je známá restaurace Délirium Café, kde servírují „metr pív“. Je to metrové prkénko s 10 skleničkami o obsahu 1,5 dl. V každé ze sklenic je jiný typ piva. Nastal večer, a tak náš výlet končí. Přes obchodní pasáž nedaleko náměstí se vrátíme k autobusu. A pak už nás čeká jen noční přejezd pře Německo domů, přijeli jsme ve středu 29. 10. v 7:00 ráno.

*Pro školní zpravodaj © 2025,
(konec)*

Citace:

Jméno hesla: Gent

Wikipedie, otevřená encyklopedie cz

Odkaz: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Gent>

Bruselské Atomium

Favoritem přes Bosnu a Hercegovinu a Chorvatsko pod Triglav

5. Novodobý národnostní symbol Chorvatska - Knín

Petr Vléček

Z městečka Sinj pokračujeme údolím řeky Cetiny proti jejímu proudu kolem přehrady Peručko jezero do malého městečka Vrljika. Nad ním se na úpatí hory Ploče tyčí hrad Prozor. Úzká asfaltová cesta vede až k pevnosti. Je odtud nádherný výhled na údolí řeky i na přehradní jezero. Údolí lemuje pohoří Dinara a Kamešnica. Ještě se krátce zastavujeme na náměstíčku ve Vrljice. Je tu zajímavá radnice a římskokatolický kostel.

Další naše cesta pokračuje do města Knín. Nedaleko se tyčí nejvyšší hora Chorvatska Dinara (1831

mnm). A tak zazněl nápad podívat se na vrchol v rámci neplánovaných cílů, ale nemáme na výstup zrovna ideální počasí. Raději navštívíme významný středověký hrad nad městem Knín – novodobý národní symbol chorvatského lidu. Město samo o sobě moc nestojí za řeč. V pevnosti je částečně historické muzeum chorvatských dějin, galerie a zejména Muzeum operace Bouře, která završila v roce 1995 boj Chorvatska za nezávislost. Další místnosti v budovách jsou dobově upravené a část pevnosti je v upravených zříceninách. Z hradu je výhled na město a na chvíli se z husté mlhy, či mraků, vyklube Dinara. Pod ní pramení řeka Krka, která poblíž moře protéká krásnými soutěskami. Ty jsou známým turistickým cílem z drahým vstupným a točili se tu též slavné filmy o Vinne-

touovi a Old Shatterhandovi.

Knínská pevnost je druhá největší pevnost v Chorvatsku (po Dubrovniku) a nejvýznamnější obranná pevnost. Stavba pevnosti začala již v 9. století, zatímco současný stav byl popsán v 17. a 18. století. Stojí na vr-

Hrad Knín

cholu strmé hory Spas, pouhých 100 metrů nad Knínem. Rozměry pevnosti: 470 m, dlouhá a 110 m široká, nadmořská výška 345 metrů.

Historického vrcholu dosáhl Knín za vlády Démétria Zvonimíra, chorvatského krále od roku 1076, kdy sloužilo jako politické centrum Chorvatského království pod jeho vedením.

Původní vzhled budov není zcela znám. Předpokládá se, že celá pevnost byla obehnaná vysokými zdmi. Pevnost dále chrání strmé svahy. Skládá ze tří částí: severní, střední a jižní. Každá část je chráněna střílnami a dělostřeleckými otvory a s ostatními částmi je spojena městskými branami a padacími mosty. Severní část se formovala od poloviny 8. století do konce 11. století.

Barokní kamenná vstupní

brána je osazena masivními dveřmi z dubového dřeva a ty jsou zpevněny železnými hřeby. Tento monumentální vchod postavil Ignacije Macanović, stavitel z Trogiru. Nad dveřmi je vidět symbol Benátské republiky. Pochází z let 1688 – 1797, kdy město i pevnost dobyli

Benátčané a drželi se zde až do pádu Benátské republiky. Před nimi drželi krátkou dobu pevnost i Turci.

Směrem k severní části, po levé straně, stávala budova guvernéra zbraní. Dříve sloužila jako radnice města Knín a tak se jí říká Stará radnice. Vlevo od ní byla kasárna, která se nakonec stala galerií muzea

v Knínu. Na stejném místě byl vztyčen památník fra Lujo Maruna (1857–1939), mnicha, který jako první inicioval archeologické vykopávky v této oblasti a objevil mnoho pozůstatků staré chorvatské kultury. Nápis na Staré radnici napovídá, že všechny stavební práce byly dokončeny v roce 1711.

Pevnost obsahovala několik obřadních sálů a palác chorvatských vládců, ve kterém vydávali své dokumenty a žili se svými dvořany během svého pobytu v Knínu. Ve 14. století byl areál rozdělen na malé a velké město. Městečko bylo využíváno především k obranným účelům, zatímco k velkoměstu patřily byty, které obývali hejtmani, biskupové či županové. Předměstí se nacházela hned za hradbami. Nejstarší částí je horní

město na severní straně pevnosti, zatímco střední a dolní město byly vybudovány v pozdním středověku.

Na nejvyšším bodě pevnosti vlaje vlajka Chorvatska. Je jedním z mála nejdůležitějších symbolů nedávné národní historie. Vlajka tu byla poprvé vztyčena během operace Bouře, poslední velké bitvy chorvatské války za nezávislost v době rozpadu Jugoslávie. Po dobytí Knína (hlavního města samostatné protistátní republiky Srbská Krajina) dne 5. srpna 1995 byla vlajka nejprve vztyčena velitelem 7. gardové brigády ("Pum") chorvatské armády generálem Iva-

anem Koradem a následující den také prezidentem Chorvatska Franjo Tuđmanem. U příležitosti oslav Dne vítězství 5. 8. 2011 tu byla natrvalo slavnostně vztyčena. Od té doby byla sejmuta na krátkou dobu jen jednou a to u příležitosti 20. výročí Bitvy. Byla zapůjčena do Záhřebu na výroční vojenskou přehlídku ke dni vítězství. Vlajka je 20 m dlouhá. Muzeum operace Bouře tu pak bylo slavnostně otevřeno k 10. výročí Bitvy (5.

8. 2015). Knín se tak stal "povinným" turistickým místem pro domorodce.

Tento den jsme ještě nevyčerpaly všechny zastávky. Z Knína jsme pokračovali do pohoří Velebit. Jedná se rozlehlelé pohoří, které sloužilo jako přírodní kulisa ke slavným filmům o Vinnetouovi a Old Shatterhandovi

ra nebo Istrijský poloostrov. Dnes jsme navštívili hlavní kulisu filmu „Poklad na Stříbrném jezeře“ u Kundina mostu v kaňonu Zrmanie, kterou protéká řeka Krupá.

Z Knína jsme jeli po hlavní silnici až za městečko Radudič. Zde odbočili z hlavní silnice na 2. třídu (v mapě byla bílá). Zpočátku to byla úzká silnička s asfaltem, ale za osadou Savanoviči se změnila v prašnou. Chvilí byla relativně kvalitní a tak jsme rozhodli pokračovat. Ovšem jak se dalo očekávat, kvalita se horšila a horšila. Asfalt začal až v další osadě, jejíž jméno ani na mapě

nebylo. Ujeli jsme po prachu asi 15 km. V Erveniku jsme opět najeli na hlavní cestu. Jeli jsme krásnou horskou krajinou. Do údolí řeky Krupé jsme dostali u pravoslavného kláštera Krupá. Tady se dalo zastavit a jít podél řeky k vodopádům a jezeru u Kundina mostu. Šlo by se podél řeky, bylo by to po relativní rovině - 4,5 km. Protože ale bylo pozdní odpoledne a neměli jsme ještě zajištěný nocleh, pokračovali jsme

k osadě Obravac Golubič přímo nad jezero. Je zde malé parkoviště. Bylo

Kundin most

Výhled z Knína směr Dinara

slávie, mimo Velebitu jmenujme například národní park Krka, Plitvická jeze-

SPŠ strojnická a SOŠ prof. Švejcara, Plzeň
Klatovská 109
301 00 Plzeň

Telefon: 371 510 811 - vrátnice
Fax: 371 510 825 - sekretariát
E-mailové adresy: viz web - Kontakty

www.spstrplz.cz

plné, ale zaparkovali jsme. Jak bývá v Chorvatsku zvykem, návštěva krásných atraktivních míst není zdarma. Stála tu „vybírací“ budka. Sestupujeme po úzké cestičce dolů k jezeru, které je rozděleno malým vodopádem a přes plošinu mezi jezery obloukovitý most. Pěší cesta po mostě není vyrovnaná, ale kopíruje oblouky. Pěší trasa byla dlouhá 1,3 km s převýšením cca 150 metrů. Kaňon jsme tak viděli zdola i zespoda. Padl návrh jít dále řeky až k vodopádům Padin Buk v úzké soutěsce po proudu řeky a k auta dojit trochu jinou výstupovou cestou, ale tlačil nás trochu čas. Vrátili jsme se k autu stejnou cestou.

Pokračovali jsme už k pobřeží do městečka Starigrad pod Velkou Paklenicou, kde máme naplánovány dva noclehy. Původně jsme chtěli spát pod stanem z důvodu ceny, ale Pět'ovi se podařilo během jízdy najít apartmán za rozumnou cenu.

Cesta vede nad řekou Zrmanie poměrně vysoko v úbočí. Pod námi je přehradní jezero Razovac a silnice podjíždí velké potrubí. To spojuje jezero Razovac se soustavou tří přírodních jezer Šikada za horským hřebenem. Je to prameniště další řeky Ričica. Horský hřeben překonává potrubí v tunelu. Výškový rozdíl hladin obou jezer je 500 metrů a vzdušná vzdálenost, kterou propojuje potrubí, je odhadem 20 km. Vzniká tak unikátní soustava, kterou lze využít jako průtočnou i přečerpávací elektrárnu. Do provozu byla soustava uvedena v roce 1984 opět za účas-

ti plzeňské Škodovky. Elektrárna má výkon 276 MW a čerpadla 240 MW. Jedná se o největší přečerpávací elektrárnu v Chorvatsku.

U podjezdu potrubí je plácek a tak chceme zastavit na fotografii. Je vidět nejen údolí řeky, jezero, ale je výhled i na moře a za ním se rýsují Apeniny. Místo je však hlídáno bezpečnostní agenturou a tak jsme vyhnáni. Sjíždíme k moři, ubytováváme se a jedeme se po krásném dni občerstvit do vln. Pozorujeme západ slunce. Pobřeží je tu členité. Starigrad se nalézá ve Velebitském fjordu, který prodlužuje ostrov Pag. Plný výhled na širé moře pak kryjí ostrovy Rab a Krk. Večeři jsme si tentokrát udělali ze surovin zakoupených v supermarketu. Dnes jsme ujeli jsme 238 km / celkem 1 731 km.

Středa 30. 7. 2025. Dnešní den bude téměř bez auta. To nám poslouží jen ke krátké cestě na parkoviště pod vstupní bránu Velké Paklenice, kde máme naplánovanou náročnou túru. V apartmánu jsme si zaplatili 2 noci. Večerní kilometráž: 8 km / celkem 1 739 km.

© 2025 pro školní zpravodaj (pokračování příště)

Citace:

Knín

Wikipedie, otevřená encyklopedie en

Jméno hesla: Knín, odkaz: https://en.wikipedia.org/wiki/Knin_Fortress

*Pedagogický dohled.
(Foto JG)*

